

Natuur.oriolus

Eerste twee gevallen
van Izabeltapuit in Vlaanderen

Ornithologie in Vlaanderen
winter 2004-2005

ORNITHOLOGIE IN VLAANDEREN

Bijzondere vogelwaarnemingen winter 2004-2005

Bird News Flanders, winter 2004-2005

Nouvelles ornithologiques de Flandre: hiver 2004-2005

DIRK SYMENS, MIGUEL DEMEULEMEESTER, GERALD DRIESSENS, WOUTER FAVEYTS, CARLO VANDERYDT EN WIM VERAGHTERT

Abstract / Résumé: www.natuurpunt.be/oriolus

Weersomstandigheden

December was qua temperatuur een normale maand. De 2de decade was de koudste periode. De warmste dagen van de maand werden genoteerd rond kerstmis met op 23.12 zelfs tot 14°C. De strengste nachtvorst kwam voor in dezelfde periode met lokaal zelfs -10°C op de 22ste. Gedurende 26 dagen vroom het wel ergens en op de 13de en de 27ste bleef de dagtemperatuur beneden 0°C. Ook de neerslag schommelde rond de normaalwaarden met vooral de 17de en de 24ste plaatselijk veel neerslag. De 24ste en de 25ste werd lokaal een onweer opgetekend. In Vlaanderen viel er sneeuw de 28ste en de 29ste. Er waren veel mistige dagen.

Met zo'n 52 uren zonneschijn, was december eigenlijk een vrij zonnige maand terwijl de wind zich opvallend afzijdig gedroeg, zelfs in die mate dat sinds het begin van de waarnemingen in 1833 het nog nooit zo weinig waaide in een decembermaand. En als er wind was, waaide deze veelal uit NO ofwel uit ZO tot ZW.

Januari was een zeer zachte maand. Vooral de eerste tien dagen was het soms lente-achtig warm met op de 10de temperaturen tot wel 16°C! Daarna werd het allemaal wat minder en de laatste dagen van de maand werd het dan toch nog koud, maar de gemiddelde temperatuur kwam ruim 2°C boven de normaalwaarde uit. Tot de 14de vroom het helemaal niet, de 15de en de 16de was er matige vorst en daarna was het wachten tot de laatste dagen van de maand voor het nog eens vroom. Er viel slechts 2/3 van de normale neerslaghoeveelheid. Vooral tussen de 17de en de 20ste viel er soms veel neerslag op korte tijd. Onweren waren er in de periode van 18 tot 24.01. In Vlaanderen viel er enkel lokaal wat sneeuw tijdens de laatste week.

Ondanks een sombere eerste helft van de maand, redde de tweede helft de zonneschijnduur waardoor deze uiteindelijk hoger uitkwam dan normaal: ongeveer 75u t.o.v. normaal 52u. Er waren slechts enkele volledig betrokken dagen. De wind was stormachtig op de 8ste en kwam bijna de hele maand overwegend uit ZW. Enkel van 14 tot 16.01 kwam ze uit ZO en vanaf de 26ste uit NO.

Februari was qua temperatuur opnieuw een vrij normale maand. Op het einde van de maand viel de winter in waarbij het op de 28ste ook overdag op een aantal plaatsen vroom. De 12de was de zachtste dag met maxima tot ruim 13°C en tijdens de helft van de dagen vroom het wel ergens. Er viel veel regen met op de 10de zelfs een heus waterballet en op 12 en 13.02 wateroverlast op een aantal plaatsen. Sneeuw viel er vooral de eerste en de laatste dagen van de maand. Als gevolg van labiele polaire lucht onweerde het hier en daar tussen 12 en 14.02.

De zonneschijnduur was normaal en de wind kwam vooral uit NW tot NO. De stormachtige wind op 12.02 leidde lokaal zelfs tot stormschade.

Opgesteld door Werkgroep Weerkunde, info: www.weerkunde.be (Geert Naessens).

Gerald Driessens die verantwoordelijk is voor de portaalsite van Natuurpunt verwerkt de gegevens van de seizoenoverzichten. Dit behelst verwerking van niet-digitale gegevens (*), Word-gegevens en de convertering van Excell- of andere databankgegevens naar de portaalsite.

(*): Er wordt aangestuurd op een systeem van centralisatie: de gegevens worden door de waarnemers best verstuurd naar een lokaal coördinator die de gegevens van zijn regio verwerkt. Deze lijsten worden daarna geconverteerd naar de portaalsite. Overige digitale gegevens (waarvoor bv. geen lokale coördinator bestaat) worden opgestuurd zodat ze apart kunnen geconverteerd worden. Wie zijn plaatselijke coördinator niet kent, kan navraag doen via het communicatie-adres vogels@natuurpunt.be. In de nabije toekomst wordt ernaar gestreefd dat we enkel gegevens moeten putten uit de portaalsite die nu online is en waar waarnemers hun gegevens thans rechtstreeks kunnen invoeren.

De nieuwe link hiernaar is www.vogelwerkgroepvlaanderen.be. Loginnamen en paswoorden worden toegekend door de lokale coördinatoren. Hun gegevens staan vermeld op de Natuurpunt website.

De teksten van de seizoenoverzichten worden geschreven door:

Wim Veraghtert: zwanen, ganzen en eenden

Wouter Faveyts: roofvogels

Carlo Vanderydt: steltlopers

Miguel Demeulemeester: zangvogels

Dirk Symens: overige

De coördinatie is in handen van Dirk Symens.

Om alles vlot te laten verlopen dienen de volgende **deadlines** te worden gerespecteerd **voor het opsturen van de gegevens:**

10 maart 2006: gegevens van zomer 2005

10 juni 2006: gegevens van najaar 2005

10 september 2006: gegevens van winter 2005/2006

enz...

Naar wie worden de gegevens en foto's verstuurd?

Gelieve de niet-digitale gegevens (= per post) en tijdschriften evenals niet-digitale foto's en dia's te sturen naar Dirk Symens, Kampweg 52 bus 6, 2990 Wuustwezel en digitale foto's te bezorgen aan symens.dirk@pandora.be. Gelieve foto's of dia's minimaal te voorzien van datum, naam van fotograaf, soortnaam en plaatsaanduiding.

Er is een vergoeding van 20 Euro per gepubliceerde foto. Digitale foto's moeten minstens 300 dpi bevatten.

Gelieve de niet-gecentraliseerde gegevens (zie boven (*)), met vermelding SEIZOENOVERZICHT, voortaan te bezorgen aan Gerald Driessens op het emailadres gerald.driessens@natuurpunt.be met steeds een cc aan symens.dirk@pandora.be.

Waarnemingen

Het volgende overzicht bevat de meest interessante ornithologische waarnemingen in Vlaanderen uit de winter 2004/2005.

Waarnemingen die aan homologatie onderworpen zijn dienen nog te worden onderzocht door het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité; deze zijn met 'BAHC' aangeduid. Dit periodiek overzicht is een Natuurpunt-project in samenwerking met de Natuurpunt-Vogellijn (0900/00 194 0,45 Euro/min) en wordt samengesteld op basis van ingezonden meldingen van individuele waarnemers en regio-coördinatoren en van gegevens uit regionale tijdschriften.

Alle waarnemers die de moeite namen gegevens in te zenden worden hartelijk bedankt.

Eveneens een woordje van dank aan Walter Belis voor het schrijven van de 'résumé', aan Geert Naessens voor het verwerken van de weergegevens, aan Frédéric Van Lierop voor het maken van de kaartjes en aan Marieke Berkvens voor het verzorgen van de figuren.

DUIKERS en FUTEN

Op 26 dec en 2 jan vlogen resp. 952 (511 ZW + 441 NO) en 339 **Roodkeelduikers** *Gavia stellata* langs Oostende (E. Vanloo), op 6 feb pleisterden min. 165 ex. op zee voor Nieuwpoort (W. Courtens) en op 23 feb waren ca. 100 ex. aanwezig ter hoogte van de Thorntonbank voor Zeebrugge (G. Spanoghe en M. Van De Walle). In het binnenland pleisterde 1 ex. te Doel op 29 jan (J. Everaert).

Parelduikers *Gavia arctica* werden genoteerd te Zeebrugge op 3 jan (T. Adriaens en F. Verroens), te Oostende op 24 en 26 dec en 2, 22 en 30 jan resp. 2, 3, 2, 2 en 2 ex. (E. Vanloo), te Koksijde op 28 en 29 dec en 1 jan resp. 3, 3 en 1 ex. (T. Moens), te Oostduinkerke op 6 jan (W. Debruyne) en te De Panne op 28 dec en 2 jan resp. 4 en 2 ex. (D. D'Hert).

Op 29 dec vloog een **Ijsduiker** *Gavia immer* (BAHC) langs De Panne (D. D'Hert) en Oostende (E. Vanloo).

Op de volgende plaatsen werden **Roodhalsfuten** *Podiceps grisegena* genoteerd, met telkens vermelding van het dagmaximum indien > 1 ex.: Zeebrugge/Dudzele, Brugge, Koksijde, Harelbeke-De Gavers, Gent-Blaarmeers, Duffel/Rumst, Willebroek (2) en Maasmechelen-Boorse.

Kuifduikers *Podiceps auritus* waren aanwezig aan de kust te Zeebrugge-Achterhaven geregeld van 21 dec tot in maart met 2 ex. op 29 jan (K. Hessel, D. en L. Verroken, G. Orbie, J. Elst, G. Carette e.a.), te Oostende op 18 dec (E. Vanloo en T. Goethals) en te De Panne op 19 jan (S. Feys) met in het binnenland solitair

re ex. te Vinderhoutte van 8 t/m 18 dec (J. Devalez e.a.), te Doel-Doeldok op 20 feb (G. Heyrman) en te Mechelen – Mechels Broek op 25 jan (S. Boddington en M. Segers).

ZEEVOGELS en AALSCHOLVERS

Op 2 jan vloog een **Grauwe Pijlstormvogel** *Puffinus griseus* naar ZW. Langs De Panne (D. D'Hert)

Noordse Pijlstormvogels *Puffinus puffinus* passeerden langs Oostende op 2 jan en 13 en 18 feb (E. Vanloo, T. Goethals en R. François) en langs De Panne op 21 jan (D. De Groote en N. Vanermen).

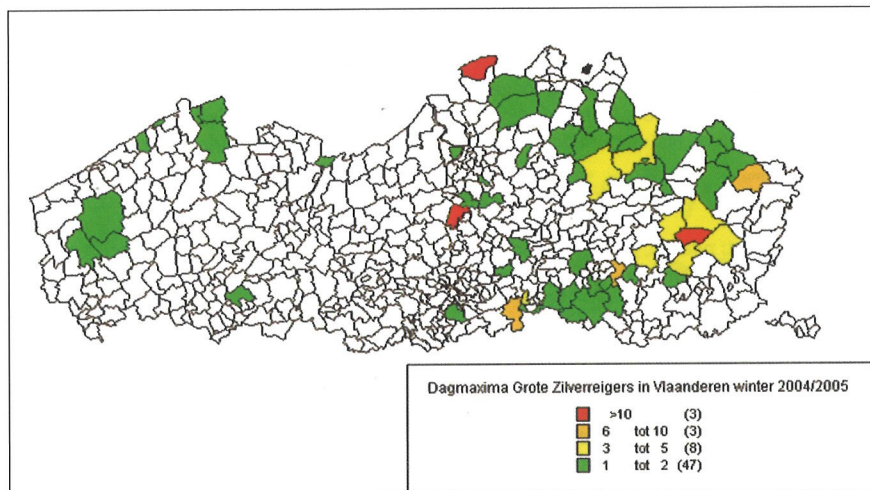
Hoge aantallen **Jan-van-genten** *Morus bassanus* werden geteld te Oostende op 2 jan 184 ex. (E. Vanloo) en te De Panne op 21 jan 125 ex. (D. De Groote en N. Vanermen).

Op 10 dec was een ad. **Kuifaalscholver** *Phalacrocorax aristotelis* aanwezig te Zeebrugge-Achterhaven (F. De Scheemaeker)

REIGERS, OOIEVAARS en LEPELAARS

De winter was geen uitschieter wat **Roerdompen** *Botaurus stellaris* betreft met waarnemingen van 1 à 2 ex. op een 30-tal verschillende plaatsen in Vlaanderen. Van de "verwilderde" Oostkustpopulatie **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* werden max. 16 geteld te Knokke-Nieuwe Vrede op 21 dec (M. Van de Walle) en geheel december-januari was geregeld 1 ex. aanwezig in een tuin te Schilde (fam. Gevaerts).

Aan de Oostkust waren **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* tijdens de winterperiode een normale verschijning in de driehoek Knokke-

Kaart 1: Geografische spreiding van dagmaxima van Grote Zilverreigers *Egretta alba* in Vlaanderen tijdens de winter 2004/2005

Zeebrugge-Brugge met op de slaapplaatsen te Knokke/Lissewege 59 ex. op 4 dec en te Knokke/Lissewege/Meetkerke 85 ex. op 15 jan (F. De Scheemaeker, C. Martens, P. D'hoore, W. Jans en J. Vansteenkiste). Te Zeebrugge-Achterhaven pleisterden max. 10 ex. op 12 dec (F. De Scheemaeker), te Klemserke zaten 12 ex. op 4 dec (W. Debruyne) en te Nieuwpoort-IJzermondong max. 6 ex. op 16 jan (K. Devos). Daarnaast waren er waarnemingen op de volgende plaatsen, telkens met vermelding van het dagmaximum indien > 1 ex.: Zingem, Wulpen, Assenede (2), Watervliet, Maldegem (2), Kieldrecht (3), Doel (4), Oud-Heverlee/Sint-Agatha-Rode/Neerijse, Tienen, Schulen, Genk-De Maten (1) en Zonhoven-Wijvenheide (3).

Van december 2004 t/m maart 2005 werden **Grote Zilverreigers** *Egretta alba* genoteerd op niet minder dan 61 verschillende plaatsen (zie kaart 1) met in de provincie Limburg max. 59 ex. op 5 dec (M. Lodewijckx) en elders max. 13 ex. overvliedend op 21 dec te Essen-Grenspark (J. Elst en I. Ledegen) en te Willebroek-Heindonk (R. Nossent).

In de periode 1 dec-20 jan werden **Ooievaars** *Ciconia ciconia* waargenomen op 3 en 5 dec te Wintam-Noordelijk Eiland (K. en B. De Keersmaecker), op 4 dec te Epegem (S. D'Hont), op 24 dec te Bavikhove (F. Claerbout), van 24 dec tot in april te Woumen-Rillebroeken (T. Spanhove, V. De Rouck, K. Devos en W. Debruyne), van 1 t/m 14 jan te Kortesseem, met aldaar een 2de ex. van 6 t/m 14 jan (M. Delsalle, D. Werbrouck,

Ooievaar *Ciconia ciconia*. feb 2005, overwinteraar. Woumen-De Blankaart (W)
(Foto: Koen Verbanck)

G. Carette, D. Ottenburghs, P. Vantieghem e.a.), op 7 jan te Neerijse (M. Hens), op 8 jan te Antwerpen 5 ex. (J. De Winter e.a.), op 11 jan te Bornem (H. Mees), op 16 jan te Ronse (J. Glibert) en op 18 jan te Wimmertingen 2 ex. (R. Erens). Eind januari – begin februari verschenen reeds heel wat ex. (w.o. enkele groepjes) in Vlaanderen. Deze zullen worden behandeld in het voorjaarsseizoensoverzicht. Begin december werden nog **Lepelaars** *Platalea leucorodia* genoteerd te Zeebrugge-Achterhaven van 10 t/m 12 dec (F. De Scheemaeker, M. Delatere, P. Demaecker en F. Vanhee), te Koolkerke op 8 dec (F. Vanhee) en te Nieuwpoort-IJzermondong op 4 dec 2 juv. (T. Goossens). Op 18 en 23 jan en 7 feb was 1 ex. aanwezig te Zeebrugge-Achterhaven (G. Orbie, C. Vandevreire en C. Martens) en op 5 en 7 feb 1 ex. te Nieuwpoort-IJzermondong (G. Braem en W. Wackenier).

ZWANEN, GANZEN en EENDEN

Een hoge telling van **Knobbelswanen** *Cygnus olor* werd uitgevoerd te Boom-Rupel op 5 dec 150 ex. (K. De Keersmaecker).

In het binnenland verbleven **Kleine Zwanen** *Cygnus colombianus* gedurende de ganse winterperiode te Walem (J. Tafforeau, D. Colin, K. Leysen e.a.), van 2 dec tot 19 feb te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk 2 ex. met aldaar 16 ex. alop 23 dec (P. Geréné, W. Verschuieren en B. Deduytsche), van 4 dec tot 2 jan te Antwerpen-De Kuifeend geregeld 2 à 4 ad. + 2 juv. (L. Benoy en J. Van Ammel), van 17 dec tot 8 feb te Maaseik-Heppeneert met max. 32 ex. op 5 feb (C. Vanderydt, M. Opdenacker, J. en P. Gabriëls, Y. Princen, J. Sanders e.a.), op 18 dec te Lier-Anderstad (D. Colin), op 19 dec te Bornem-Wintam 3 ex. (R. Van Bulck) met aldaar 4 ex. op 1 jan (B. en K. De Keersmaecker), op 20 dec te Brecht-Sint-Lenaarts (G. Vermeersch), op 23 dec te Duffel-Rumst 10 ex. (S. Baeten en K. Pletinck) en op 14 jan te Oppuurs 8 ex. (F. Reyniers). In de Oostvlaamse polders werden max. 300 ex. genoteerd te Sint-Laureins op 17 dec (W. De Smet en L. Bekaert) en in de IJzervallei max. 36 ex. te Reninge-Westbroek op 4 en 6 jan (W. Debruyne).

Wilde Zwanen *Cygnus cygnus* overwinterden te Laarne-Kalkense Meersen vanaf 27 dec 1 ex. (M. Crapoen, S. Van De Woesteyne, P. Claus, C. Craps e.a.), te Brecht-Brechtse Heide van 16 jan tot 15 feb 5 ex. met aldaar 7 ex op 15 feb (D. Symens, T. Goossens, J. Elst, G.

Laurijssens e.a.) en te Scholen-Schulensbroek vanaf 5 dec 2 ex. met een max. van 8 ex. op 27 jan (K. Leysen, M. Van Meeuwen, M. Lodewyckx, P. Smets e.a.). Elders werden kortstondige waarnemingen verricht te Uitkerke op 14 jan 10 ex. (W. Roelant), te Lille op 1 dec 2 ex. met aldaar nog 1 ex. op 19 dec (R. Aeschlimann) en te Testelt op 16 jan 2 ex. (K. Aerts).

Taigarietganzen *Anser fabalis fabalis* (BAHC) werden gemeld te Maaseik-Heppeneert van 12 tot 21 jan 3 ex. met aldaar 5 ex. op 21 jan (M. Opendacker en Y. Princen).

Buiten de kustpolders werden **Kleine Rietganzen** *Anser brachyrhynchus* gezien op 13 dec te Doel (B. Deduytsche), op 19 dec te Mechelen-Mechels Broek 15 ex. (R. Nossent) en te Overpelt (M. Emmers, A. Geypen en T. Janssen), op 25 dec te Zwevegem 8 ex. (D. Derdeyn), op 29 jan te Stokkem 3 ex. (M. Opendacker), op 18 en 19 feb te Maaseik-Klauwenhof (J. Smeets) en op 2 maa te Maaseik-Heppeneert (M. Opendacker).

Maxima van **Kolganzen** *Anser albifrons* werden geteld in de Oostvlaamse polders te Beveren-Doel op 24 dec 2.510 ex. (J. Van Impe) en te Boekhoute op 2 feb 4.200 ex. (W. De Smet), in de Maasvallei op 15/16 feb 4.591 ex. (T. Pattyn, J. en P. Gabriëls e.a.) en in de IJzervallei op 15 feb 9.555 ex. (K. Devos).

Groenlandse Kolganzen *Anser albifrons flavirostris* (BAHC) pleisterden te De Haan - Klemskerke op 21 dec (J. Pauwels en B. Deduytsche) en te Woumen-Blankaart op 25 dec (K. Verbanck).

Een onv. **Dwergganzen** *Anser erythropus* (BAHC) was aanwezig te Woumen-IJzerbroeken op 5 feb (K. Verbanck), en vermoedelijk dezelfde vogel te Stuivekenskerke op 12 feb (K. Devos). Er waren heel wat binnenlandwaarnemingen waarbij het niet duidelijk was of het wilde ex. betrof: op 6 jan te Lokeren-Molsbroek (S. Feys), op 9 jan te Wintam-Noordelijk Eiland (J. Reyniers), op 15, 16 en 26 jan te Niel (K. en B. De Keersmaecker), van 23 jan t/m 18 feb en op 3 maa te Scholen-Schulensbroek (A. Van de Laer, C. Vanderydt, P. Smets, Y. Princen, W. Mondelaers e.a.), op 7 feb te Lier (D. Colin, J. Tafforeau en W. De Rouck), op 16/17 feb te Ophoven-Geistingen (J. Jansen, M. Opendacker, C. Vanderydt en F. Baert) met dezelfde vogel op 18 feb te Maaseik-Klauwenhof (G. Beckers).

Een hoog aantal **Grauwe Ganzen** *Anser anser* verbleef te Beveren-Doel op 11 dec 6.985 ex. (J. Van Impe).

Een vermeldenswaardige groep **Brandganzen** *Branta leucopsis* in het binnenland werd genoteerd te Beveren-Kieldrecht op 6 jan 59 ex. (J. Van Impe).

Binnenlandwaarnemingen van **Rotganzen**

Branta bernicla werden verricht op 18 dec te Zandvliet 2 ex. (J. Van Impe), op 16 jan te Sint-Laureins (W. Hamelinck), op 4 feb te Beveren-Verrebroek (J. Van Impe), op 12 feb te Antwerpen-L.O.-Blokkeerdijk (W. Verschuere) en op 19 feb te Destelbergen-Damvallei (W. Opdekamp).

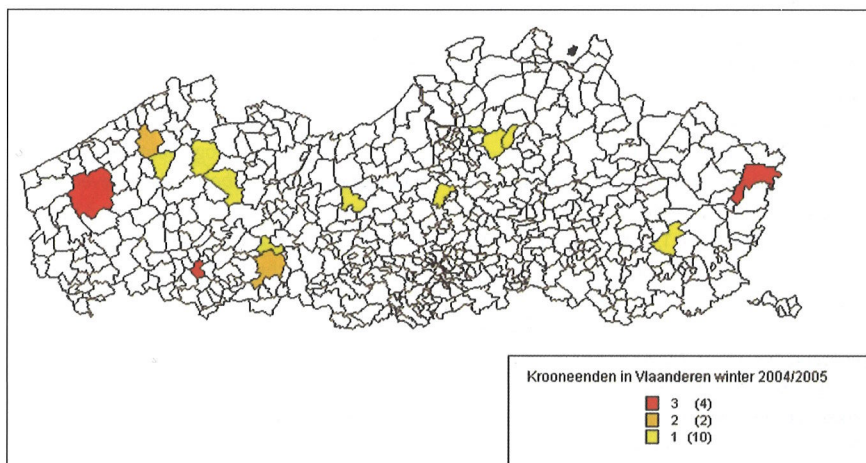
De enige **Witbuikrotganzen** *Branta bernicla hrota* werd op 12 dec gezien te De Haan - Klemskerke (L. Lens).

Een ♂ **Amerikaanse wintertaling** *Anas carolinensis* (BAHC) pleisterde gedurende de hele periode te Destelbergen-Damvallei (M. Moors, G. Vergauwen, S. Feys, J. Dewolf e.a.). In totaal werden 23 **Krooneenden** *Netta rufina* waargenomen op 15 verschillende lokaties (zie kaart 2).

Hoge aantallen **Tafeleenden** *Aythya ferina* zaten te Lier-Duffel-Netevallei op 18 dec 3.627 ex. (D. Colin) en te Walem op 21 dec 1.130 ex. (R. Nossent).

Het ♂ **Ringsnaveleend** *Aythya collaris* (BAHC) vertoefde nog tot 15 jan te Waasmunster-Hamputten (J. Everaert, T. Audenaert, C. Steeman, P. Claus e.a.).

Witoogenden *Aythya nyroca* waren present te Brugge-Sint-Pieters op 19 dec 1 ♂ (N. Endriatis), te Koksijde-Wulpen van 29 tot 31 jan 1 ♂ (P. Vantiegheem en D. D'Hert), te Harelbeke-De Gavers op 13 jan 1 ♂ (J. Dekyvere), te Nederename op 1 jan (D. De Grootte), te Ruien op 20 feb 1 ♀ (J. Dewolf), te Temse-Schelde op 26 feb 1 ♂ (E., B. en K. De Keersmaecker), te Kasterlee-Zwart Water van 23 jan tot 22 feb 1 ♂ (L. Mathé, N. Willaert en P. De Cnodder), te Lier-Duffel van 1 tot 20 dec 1 ♂ met aldaar een tweede ♂ op 18 dec en onregelmatig 1 ♀ van 12 dec tot 27 feb (D. Colin, J. Tafforeau, B. De Keersmaecker G. Driessens, K. De Rouck e.a.), te Walem van 25 tot 27 dec en op 13 jan 1 ♂ (B. en K. De Keersmaecker, J. Kiebooms en A. Smets), te

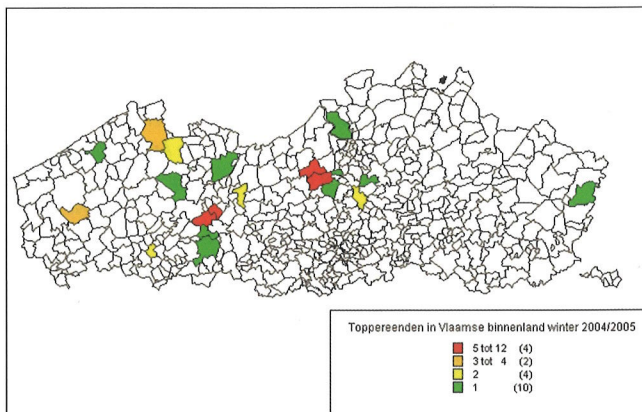
Kaart 2: Geografische spreiding van Krooneenden *Netta rufina* in Vlaanderen tijdens de winter 2004/2005

Krooneend *Netta rufina*. 8 jan 2005, Oudenaarde-Ename (O)
(Foto: Bart Heirweg)

Topper *Aythya marila*. 26 feb 2005, Oudenaarde-Ename (O)
(Foto: Bart Heirweg)

Kaart 3: Geografische spreiding van Toppereenden *Aythya marila* in Vlaamse binnenland tijdens de winter 2004/2005

Willebroek-Hazewinkel op 26 feb 1 ♂ (R. Nossent), te Bornem-Weert op 14 jan (J. Soors) en te Genk-Bokrijk op 7 jan 1 ♀ (P. Cuyx).

Een hoog aantal **Kuifeenden** *Aythya fuligula* werd geteld te Lier-Duffel-Netevallei op 18 dec 2.068 ex. (D. Colin).

Buiten de kuststreek werden **Toppers** *Aythya marila* gezien op 20 lokaties (zie kaart 3) met een max. van 12 ex. te Bornem-Hingene op 9 jan (B. en K. De Keersmaecker).

De schaarse waarnemingen van **Ijseend** *Clangula hyemalis* kwamen van De Panne op 18, 28 en 29 dec resp. 1, 2 en 1 ex. (D. d'Hert, P. Vantiegheem en P. Adriaens) en van Oostende op 29 dec (E. Vanloo).

De enige binnenlandwaarneming van **Zwarte Zee-eend** *Melanitta nigra* werd verricht te Evergem-Kluizen op 20 dec 1 ♀ (L. Bekaert). **Grote Zee-eenden** *Melanitta fusca* daarentegen waren talrijker in het binnenland met waarnemingen te Waasmunster-Hampuiten

van 20 tot 26 dec en van 1 tot 6 jan 1 ♀ (J. Everaert, T. Audenaert, G. Braem, P. Claus e.a.), te Mechelen-Walem op 24 dec 2 ♀♀ (K. De Keersmaecker) en te Ranst-Broechem van 29 dec tot 20 jan 3 ♀♀ (D. Van Tulder, R. Vermynen en G. Driessens), met aldaar 1 ♀ op 30 jan (D. Van Tulder). Aan zee gebeurden er waarnemingen te Oostende op 24, 26, 28 en 29 dec en 2 jan resp. 1, 1, 2, 11 en 9 ex. (E. Vanloo en M. Demeulemeester)

De enige lokatie met hoge aantallen **Nonnetjes** *Mergus albellus* bleek Beveren-Verrebroekse Plassen te zijn met op 31 jan, 4 feb en 12 maa maxima van resp. 36, 36 en 44 ex. (B. Deduytsche, K. Maes, K. Claus, L. Benoy, J. Goossens e.a.).

In het binnenland doken **Middelste Zaagbekken** *Mergus serrator* op te Lochristi op 16 feb 1 ♂ (G. Spanoghe), te Antwerpen-L.O.-Blokkeerdijk op 10 dec 1 ♂ (J. Bafort) met aldaar 2 ♀ + 2 ♂ op 21 jan (N. De Wilde), te Duffel/Rumst van 9 tot 16 jan 1 ♀

(D. Colin, J. Tafforeau en K. De Keersmaecker) en te Lier op 12 dec 1 ♀ en vanaf 26 feb 1 ♀ (D. Colin en J. Tafforeau).

Maximum 60 **Grote Zaagbekken** *Mergus merganser* werden geteld te Lier-Duffel-Netevallei op 18 dec (D. Colin).

ROOFVOGELS

Waarnemingen van **Rode Wouwen** *Milvus milvus* vonden plaats op 15 dec te Wemmel (med. Vogellijn), op 19 dec te Essen (H. Jacobs), op 22 dec te Zedelgem (M. Pottier), op 23 dec te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk (W. Verschueren), op 24 dec te Snellegem (J. Mylle), op 25 dec te Sint-Andries (G. Orbie en C. Vandeviere) en te Veurne (N. Willaert), op 29 dec te Brugge Sint-Jozef (T. Monteyne), op 8 jan te Sint-Michiels (P. Recour), op 20 jan te Knokke-Zwinbosjes 2 ex. (K. Marechal), op 17 feb te Geistingen (M. Opdenacker) en op 20 feb te Turnhout (D. Van Tulder) en te Harelbeke-De Gavers 1 ex. ZW (J. Dekyvere). Van 8 jan tot in maart pleisterde een juv te Zevenkerke (G. Orbie, C. Vandeviere, G. Carette e.a.). Mogelijk hebben de waarnemingen uit de omgeving van Brugge en Jabbeke van eind december ook betrekking op deze laatste vogel.

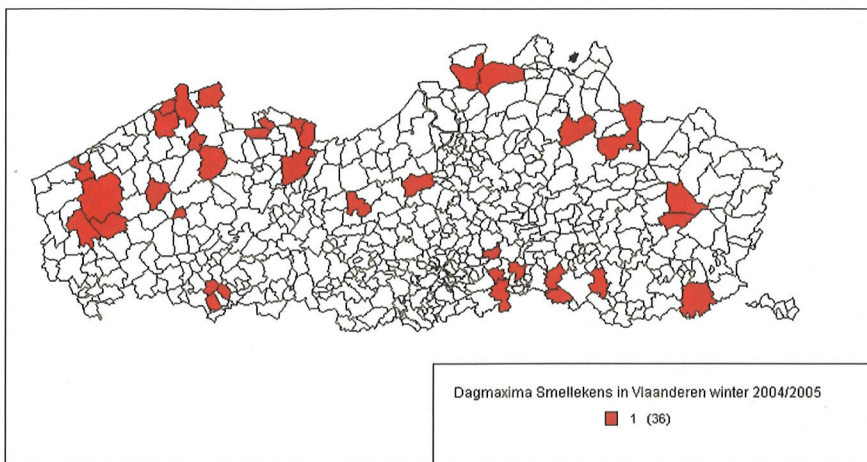
Dezelfde juveniele **Zeearend** *Haliaeetus albicilla* (BAHC) vloog op 11 dec laag over Westkapelle (G. Burggraeve) en werd op 12 dec opgemerkt te Dudzele (R. Deplae). Op 9 jan was er nog een waarneming van een juv te Damme (R. Deplae).

Tijdens een simultaantelling op 6 feb in de IJzervallei in West-Vlaanderen werden minstens 25 **Blauwe Kiekendieven** *Circus cyaneus* geteld (K. Devos, W. Debruyne, W. Declercq e.a.).

Vorige winter werd reeds vastgesteld dat de stijgende trend van overwinterende **Bruine Kiekendieven** *Circus aeruginosus*, die sinds een aantal jaren was ingezet, zich niet verder doorzette. Ook deze winter waren er bedui-

Rosse Stelkelstaarten *Oxyura jamaicensis*. 13 feb 2005, Duffel (A) (Foto: Kris De Rouck)

Kaart 4: Geografische spreiding van dagmaxima van Smellekens *Falco columbarius* in Vlaanderen tijdens de winter 2004/2005

dend minder waarnemingen. Er werden exemplaren waargenomen op 5 dec te Uitkerke (P. Vantiegheem en P. Adriaens) en te Wintam (B. en E. De Keersmaecker), op 2 en 4 jan te Sint-Margriete (W. De Smet en W. Hamelinck), op 23 jan en 4 feb te Sint-Jan-in-Eremo (P. Dhaluin en W. De Smet), op 23 jan te Viersel (D. Colin en J. Tafforeau), op 3 feb te St. Margriete (P. Dhaluin), op 7 feb te Lier-Anderstad (D. Colin, J. Tafforeau, L. Swaegers en W. De Rouck), op 13 feb te Woumen (K. Devos) en op 25 en 26 feb te Zeebrugge-Achterhaven (F. De Scheemaeker en K. Van Ginderdeuren).

Ruigpootbuizerds *Buteo lagopus* zijn tegenwoordig een zeer zeldzame verschijning tijdens de wintermaanden in Vlaanderen. Deze winter was er dan ook slechts één waarneming, nl. op 28 feb te Nieuwpoort (med. D. D'Hert).

In 36 gemeenten werden in de periode december-februari **Smellekens** *Falco columbarius* waargenomen, waarbij het steeds ging om solitaire ex. Ruim de helft van deze waarnemingen vond plaats in de provincies West- en Oost-Vlaanderen, met daarnaast ook een belangrijk aandeel in oostelijk Vlaams-Brabant, zoals blijkt uit kaart 4.

Slechtvalken *Falco peregrinus* zijn op de meeste plaatsen in Vlaanderen een gewone verschijning geworden; van tenminste 76 locaties werden waarnemingen doorgegeven, maar dit is ongetwijfeld een absoluut minimum.

KRAANVOGELS

Kraanvogels *Grus grus* werden genoteerd op 29 dec te Zeebrugge-Achterhaven 1 ex. naar NO. (W. Debruyne, K. Vandepitte en P. Keirsebilck) en op 2 jan te Wielsbeke 15 ex. naar ZW. (L. Vanderbeke).

STELTLOPERS

Op 6 jan werden 340 **Kluten** *Recurvirostra avosetta* geteld op de Scheldeschorren te Doel (J. Van Impe).

Op 26 dec pleisterden 1.945 **Goudplevieren** *Pluvialis apricaria* in de IJzermonding te Nieuwpoort (W. Debruyne).

Een **Zilverplevier** *Pluvialis squatarola* was op 27 dec aanwezig te Doel (J. Van Impe).

De enige binnenlandwaarneming van **Kanoet** *Calidris canutus* kwam van de Schelde te Schelle op 13 dec (B. en K. De Keersmaecker).

Grote concentraties **Bonte strandlopers** *Calidris alpina* werden geteld te Wintam-Noordelijk Eiland op 27 dec en 22, 24 en 26 jan. resp. 700, 700, 700 en 750 ex. (B. De Keersmaecker), te Temse op 9 en 23 jan en 26 feb resp. 1.300, 1.100 en 800 ex. (J. Reyniers), en te Bornem op 26 feb 800 ex. (B., E. en K. De Keersmaecker en J. Reyniers).

Op 12 jan werden 820 **Kemphanen** *Philomachus pugnax* geteld te Gent-Bourgoyen (B. Cottele).

Minstens 64 **Bokjes** *Lymnocyptes minimus* werden gemeld van een 35-tal locaties.

Winterwaarnemingen van **Grutto's** *Limosa limosa* werden verricht in de IJzermonding te Nieuwpoort op 9 jan (P. Vantiegheem) en bij de Grote Plas te Walem op 14 dec (R. Nossent en K. Lossy). Volgende waarnemingen gaan eerder om vroege aankomsten: 3 feb 1 naar Z over Mechelen/Mechels Broek (F. Van De Meutter), 4 feb te St.-Margriete (W. Hamelinck) en 7 feb te Zonhoven-Wijvenheide 2 ex. (J. Burny).

Op 7 feb werden 8 **Grutto's** *Limosa limosa* waargenomen te Knokke-Zwin waaronder een in IJsland gekleurde **IJslandse Grutto** *Limosa limosa islandica* (BAHC) (W. Faveyts). Op 15 feb werden 1.120 **Wulpen** *Numenius arquata* geteld te Verrebroek (J. Van Impe).

Een winterse **Groenpootruiter** *Tringa nebularia* werd op 21 dec opgemerkt te Knokke-Zwin (K. Hessel).

Het wintermaximum van 18 **Witgatjes** *Tringa ochropus* werd op 7 jan genoteerd te Roosbeek (J. Cuppens).

Winterwaarnemingen van **Oeverlopers** *Actitis hypoleucos* vonden plaats op 3 dec te Walem (W. Beullens), op 5 dec te Wintam-Noordelijk Eiland 2 ex. (K. De Keersmaecker), op 18 en 26 dec, 13 jan en 4 feb te Menen (M. Lagae), op 1/2 jan te Diepenbeek (T. Remans en C. Vanderydt), op 13 feb te Avelgem (A. en E. De Jagere) en op 28 feb te Nieuwpoort (W. Debruyne) en Verrebroek (G. Van Den Heuvel).

JAGERS, MEEUWEN en ALKACHTIGEN

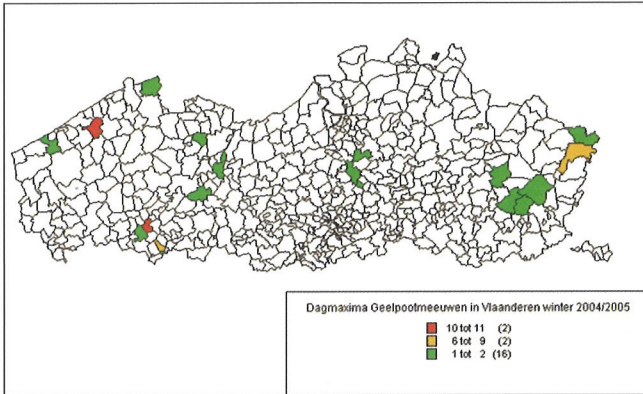
Middelste Jagers *Stercorarius pomarinus* vlogen langs Oostende op 22 jan 2 ex. (E. Vanloo) en langs De Panne op 21 jan (D. De Groote en N. Vanermen).

Kleine Jagers *Stercorarius parasiticus* werden waargenomen langs Blankenberge op 25 dec (W. Van Assche) en langs Oostende op 18 en 29 dec en 2 jan resp. 1, 1 en 2 ex. (E. Vanloo en T. Goethals).

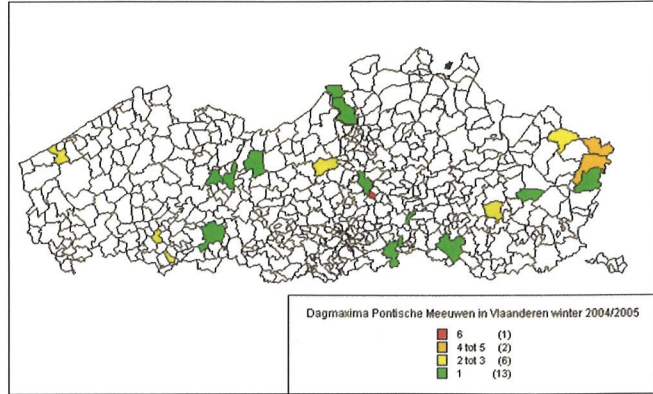
Langs de kust passeerden **Grote Jagers** *Stercorarius skua* langs Oostende op 28 dec, 2 jan en 13 en 18 feb resp. 1, 5, 1 en 1 ex. (M. Demeulemeester, S. Vantiegheem, E. Vanloo, T. Goethals en R. François) en langs Koksijde op 29 dec en 1 jan resp. 2 en 1 ex. (T. Moens) en in het binnenland pleisterde 1 ex. te Geistingen-Houbenhof van 5 t/m 16 feb (N. Reneerkens, M. Opdenacker, C. Vanderydt, G. Beckers, F. Baert, L. Janssen e.a.).

In de periode begin dec t/m 10 feb werden **Zwartkopmeeuwen** *Larus melanocephalus* genoteerd op de volgende 22 plaatsen, met telkens vermelding van het dagmaximum indien > 1 ex.: Wenduine, De Haan, Oostende, Dudzele, Roksem, Nieuwpoort, Bossuit, Oudenaarde, Gent, Kluizen (2), Sint-Kruis-Winkel, Evergem-Rieme, Waterschoot, Antwerpen-Berendrecht, Zandhoven-Viersel, Duffel, Emblem, Lier, Bornem-Weert, Lembeek, Neeroeteren en Stokkem (2). Winterwaarnemingen van **Dwergmeeuwen** *Larus minutus* in het binnenland waren er te Harelbeke-De Gavers op 6 jan 1 ad. (J. Dekyvere), te Berlare op de Schelde op 24 jan 1 1stewinter (J. Dewolf) en te Wintam-Noordelijk Eiland op 23 jan 2 ex. (R. De Smet).

Op de meeuwenlaapplaats te Merkemsparbekken werden op 22 jan 26.000 **Stormmeeuwen** *Larus canus* geteld (K. Devos e.a.)

Kaart 5: Geografische spreiding van dagmaxima van Geelpootmeeuwen *Larus michahellis* in Vlaanderen tijdens de winter 2004/2005

Kaart 6: Geografische spreiding van dagmaxima van Pontische Meeuwen *Larus cachinnans* in Vlaanderen tijdens de winter 2004/2005

Tijdens de winter werden **Geelpootmeeuwen** *Larus michahellis* op 21 plaatsen genoteerd (zie kaart 5). Opvallend hierbij waren de hoge aantallen in ZW-Vlaanderen met max. 11 ex. te Harelbeke op 22 jan (M. Demeulemeester, Y. Feryn, F. Goussaert, P. Vantiegheem, C. Wintein e.a.) en 9 ex. te Moen op 7 jan (D. Derdeyn).

Pontische Meeuwen *Larus cachinnans* (BAHC) waren aanwezig op 23 verschillende plaatsen (zie kaart 6).

Op 13 nov was een 1stewinter **Kleine Burgemeester** *Larus glaucooides* (BAHC) aanwezig te Antwerpen-De Kuifeend (L. Benoy en J. Van Ammel).

Van 8 sep t/m 13 feb overwinterde voor de 8ste opeenvolgende winter 1 ad. **Grote Burgemeester** *Larus hyperboreus* te Oostende (R. François e.a.) met aldaar een 2de ad. op 18 feb (R. François) en eveneens waarnemingen van 1 ad. te Bredene op 14 feb (V. Legrand) en te Nieuwpoort-IJzermonding op 21 feb (J. Demey).

In het diepere binnenland pleisterden **Grote Mantelmeeuwen** *Larus marinus* te Schelle op 13 feb (E. De Keersmaecker), te Wintam-Noordelijk Eiland op 16 en 22 jan en 14 en 28 feb resp. 2, 2, 3 en 1 ex. (J. Reyniers en B. en K. De Keersmaecker), te Anderlecht op 22 en 23 jan (B. Vilain en M. Segers) en te Geistingen-Houbenhof van januari tot maart geregeld 1 ex. (M. Opdenacker).

Grote aantallen **Zeekoeten/Alken** *Uria aalge/Alca torda* vlogen langs De Panne met op 2 en 21 jan resp. 868 ex. (D. D'Hert) en 736 ex. (D. De Grootte en N. Vanermen).

Op 21 jan vloog een **Kleine Alk** *Alle alle* langs De Panne (D. De Grootte en N. Vanermen).

Papegaaiduikers *Fratercula arctica* (BAHC) werden waargenomen op 28 dec langs Oostende (M. Ferdinande, S. Vantiegheem en M. Demeulemeester), Koksijde (T. Moens) en De Panne (D. D'Hert) en op 29 dec en 2 jan langs De Panne (D. D'Hert) en een dood ex. werd gevonden op het strand te Bredene op 6 feb (J. Vansteenkiste).

UILEN

Vanaf eind november riepen geregeld 1 à 2 **Oehoe's** *Bubo bubo* te Koersel (C. Onkelinx) en van 24 jan t/m 1 feb pleisterde 1 ex. te Helchteren (G. Coolens, J. Lemmens, F. Baert, C. Vanderydt en G. Beckers); op 1 feb werd deze vogel met "necrotisch keelletsel" overgebracht naar het NHC te Opglabbeek waar hij stierf op 4 feb; de ongeringde vogel vertoonde geen tekenen van gevangenschap (med. S. Janssen).

Velduilen *Asio flammeus* waren in de winterperiode vooral aanwezig in de IJzerbroeken en omgeving met in totaal een 10-tal ex. (K. Devos, G. Claeys en W. Debruyne) en max. 7 ex. te Reninge-Rillebroek (W. Debruyne). Daarnaast waren er ook waarnemingen op de volgende plaatsen, met vermelding van het dagmaximum indien > 1 ex.: Knokke (2), Zeebrugge, Uitkerke (2), Aalter, Doornzele, Linter en Herstappe.

OVERIGE NIET-ZANGVOGELS

Middelste Bonte Spechten *Dendrocopos medius* (BAHC) waren aanwezig te Nokere op 3 dec ringvangst (Ringgroep Crex), te Waregem-Spitaelsbossen op 29 dec (M. Demeulemeester en C. Van De Ghinste), te Bever op 8 feb (L. Favijs en F. Van De Water), te Oud-Heverlee op 11 feb (J. Rutten) en te Sint-Agatha-Rode op 5 dec en 3 en 6 jan (K. Van Scharen, M. Walravens en K. Moreau).

ZANGVOGELS

Het was een magere winter voor **Boomleeuweriken** *Lullula arborea*, met als enige vernoemenswaardige groep 15 ex. in de Aa-Vallei te Tielen op 27 feb (P. De Cnodder). De enige opvallende wintergroep **Strandleeuweriken** *Eremophila alpestris* overwinterde te Knokke-Zwin van 21 dec tot in maart met max. 40 ex. op 15 jan (K. Hessel, W. Roelant, P. Vantiegheem, M. Bauters, J. Staelens e.a.) met aldaar een laatste waarneming op 17 maa 15 ex. (G. Orbie). Elders aan de kust

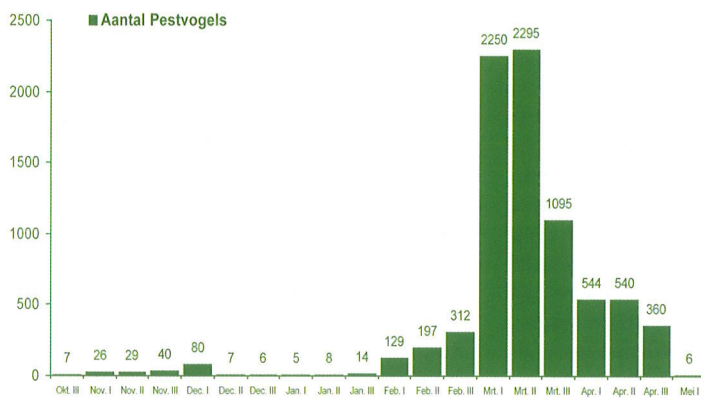

Strandleeuwerik *Eremophila alpestris*. 3 dec 2004, Kruibeke-Kruibeekse polder (O)
(Foto: Erik van Bogaert)

De Pestvogelinvasie waar we lang op moesten wachten !

De invasie van Pestvogels *Bombycilla garrulus* tijdens de winter 2004-2005 kwam laat op gang maar kende uiteindelijk een nooit gezien hoogtepunt. De eerste vogels verschenen op 22 okt te Oostduinkerke (G. Spanoghe), op 27 okt te Blankenberghe (G. Driessens, J. Vanwynsberghe en G. Vergauwen), op 28 en 29 okt te Zeebrugge resp. 3 en 1 ex. (H. Verstraete) en op 30 okt te Boekhoute (P. D'haluin en A. Van Kerckvoorde). Toch moesten we uiteindelijk wachten tot februari voor we het woord "invasie" konden gebruiken waarna in maart enkele 1.000-den vogels zich uitspreidden over gans Vlaanderen.

Het resultaat kon tellen met in de periode 22 okt-8 mei in totaal ca. 5.800 ex. (zie figuur 1) op 162 verschillende plaatsen met enkele opvallende maxima: 223 ex. te Schoten op 9 maa (J. Vanwynsberghe, G. Vergauwen, L. Berghmans, D. Herman, T. Goethals e.a.), 174 ex. te Boorse van 2 tot 5 maa (G. Van den Heuvel, G. Beckers, E. Peusens en T. Pattyn), 155 te Kalmthout van 6 tot 11 maa (G. Vermeersch e.a.) en 150 ex. te Sint-Martens-Voeren op 24 apr (K. Beirinx en G. Vanhautte). Vooral de oostelijke helft van Vlaanderen werd getraakteerd op grote groepen (zie kaart 7). De laatste vogels werden gezien op 1 mei te Neerpelt (med. H. Lehaen), op 2 mei te Hasselt 4 ex. (D. Damiaens) en op 8 mei te Genk (M. Fourier en I. Vanvoorden).

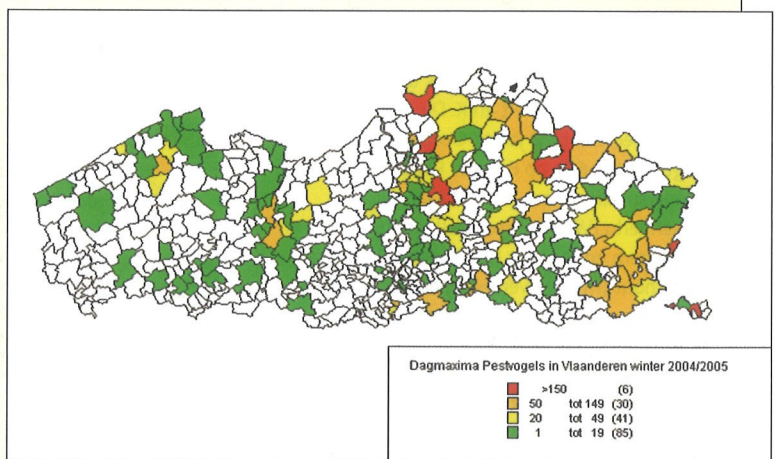
Figuur 1. Chronologische spreiding van Pestvogels *Bombycilla garrulus* in Vlaanderen tijdens de winter 2004/2005.

Pestvogel *Bombycilla garrulus*. 25 maa 2005, Duffel (A)
(Foto: Kris De Rouck)

Pestvogel *Bombycilla garrulus*. 7 maa 2005, Wuustwezel (A)
(Foto: Paul Elst)

Kaart 7: Geografische spreiding van dagmaxima van Pestvogels *Bombycilla garrulus* in Vlaanderen tijdens de winter 2004/2005

waren op 16 jan 10 ex. aanwezig in de Voorhaven te Zeebrugge (J. Elst) en op 26 dec, 5 en 21 feb resp. 4, 1 en 2 ex. in de IJzermonding te Nieuwpoort (W. Debruyne, R. Debruyne en M. Ferdinande). In het binnenland pleisterde 1 ex. van 1 tot 19 dec in de Kruibeekse Polders te Kruibeke (R. en H. Felix, J. De Ridder en K. De Keersmaecker). Een grote verrassing was de **Boerenzwaluw** *Hirundo rustica* die op 1 jan over Koksijde vloog (D. D'Hert).

Grote Piepers *Anthus richardi* pogen wel eens te overwinteren in onze contreien, maar de 2 ex. te Tienen-Bezinkingsputten op 6 dec (P. Smets) betroffen wellicht late najaarstrekkers. De hoogste concentraties van **Waterpieper** *Anthus spinoletta* werden geteld op 4 dec, 9 jan en 2 feb in de Dijlevallei met resp. 183, 116 en 196 ex. (F. Fluyt, J. Nysten, M. Hens, K. Van Scharen en K. Moreau), op 21 dec te Scholen-Schulensbroek 101 ex. (W. Mondelaers) en op 1 jan en 6 feb te Watervliet resp. 65 en 75 ex. (W. De Smet). Grote winterconcentraties **Witte Kwikstaarten** *Motacilla alba alba* werden gezien te Oostende-Haven op 10 feb 150 ex. (R. François), te Kortrijk-Station op 11 dec 140 ex. (R. Heytens) en te Laken gans december t/m februari met max. 337 op 20 feb (M. Segers). Ook **Rouwkwikstaarten** *Motacilla alba yarellii* werden geregeld gezien nl. op 6 dec te leper-Verdrongen Weiden 2 ex. (G. Meeus), op 12 dec te Nieuwpoort 4 ex. (D. D'Hert), van 21 tot 25 dec en op 21 jan en van 1 tot 20 feb tot max. 5 ex. te Kortrijk (D. Derdeyn, P. Vantiegheem en F. Goussaert), op 24 dec te Laken (M. Segers), op 17 jan en 10 feb max. 3 ex. te Oostende-Haven (R. François), van 5 tot 20 feb te Grimbergen (Aves-website) en op 15 feb te Gent-Kanaalzone (G. Spanoghe).

Winterse **Zwarte Roodstaarten** *Phoenicurus ochruros* werden waargenomen op 2 dec te Leuven (B. Creemers), op 21 dec te Hasselt-Kiewit (M. Lodewijckx), op 25 dec te Biezen (K. Sauwens), vanaf 25 dec gans de winter te Bornem (H. D'Hertefeldt en K. De Keersmaecker), op 2 jan te Oorbeek (*Ons Vogelblad* nr. 65), op 6 jan te Hasselt (P. Vandersmissen), van 13 tot 17 jan te Tessenderlo (W. Vanwesemael), op 15 jan te Zwevegem en te Heist (L. Gillis), op 16 jan te Kalmthout (med. D. Verbelen) en te Zeebrugge-Achterhaven (J. Elst) en op 7 feb te Leuven (K. Moreau).

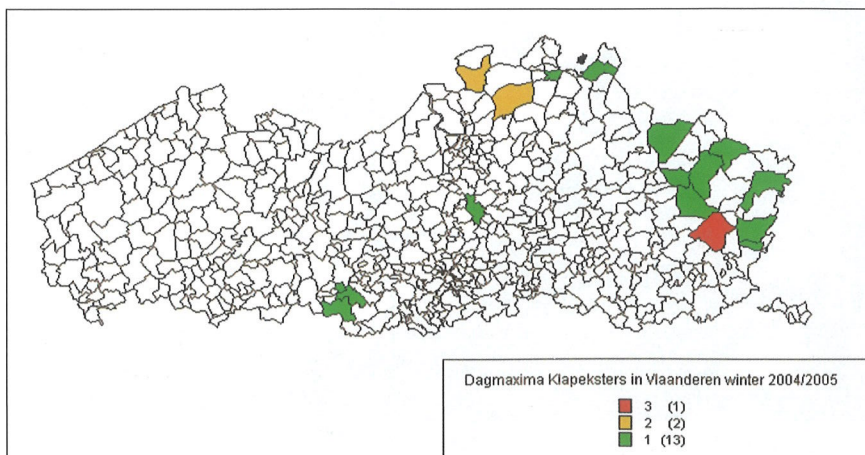
Tijdens de periode 10 dec-10 feb werden in totaal een 35-tal **Roodborsttapuiten** *Saxicola torquata* waargenomen op 17 verschillende plaatsen verspreid over gans Vlaanderen. Gans de winter waren nog **Graszangers**

Pestvogel *Bombycilla garrulus*. 12 feb 2005, Hove (A)
(Foto: Kris De Rouck)

Cisticola juncidis aanwezig te Zeebrugge-Achterhaven (F. De Scheemaeker, G. Carette, P. Vantiegheem, P. Adriaens, J. Buckens e.a.) met max. 16 ex. op 29 jan (K. Hessel). Elders waren er waarnemingen van solitaire ex. op 25 dec in de Uitkerkse Polder te Uitkerke (W. Van Assche), op 21 feb te Merelbeke en op 27 feb te Gent (E. Thoen en G. Spanoghe). Ook **Cetti's Zangers** *Cettia cetti* waren gans de winter te zien in de Achterhaven te Zeebrugge met max. 2 ex. op 21 dec (K. Hessel, F. De Scheemaeker en P. D'Hoore). Elders waren solitaire vogels te zien en/of te horen op 3 dec te Harelbeke-De Gavers (J. Dekyvere), op 6 dec en 6 tot 20 feb te Oud-

Heverlee (W. Desmet, K. Moreau, B. Nef en J. Kempeneers) op 8 en 16 dec te Neerijse-Doode Bemde (P. De Becker en W. Desmet), op 9 jan en 6 feb te Roksem (S. D'haese) en te Damme (R. Deplae), op 15 jan te Kallo/Melsele-Groot Rietveld (W. Van den Bossche, L. Lens en K. Claus), op 26 feb te Woumen 2 ex. (G. Carette, K. Hessel en D. Werbrouck) en van 20 feb tot in maart te Ruien (J. Dewolf). Totaal onverwacht was de waarneming van een **Braamsluiper** *Sylvia curruca* op 28 feb te Melsbroek (P. Dubois). Naar jaarlijkse traditie waren er ook weer meerdere winterwaarnemingen van

Kaart 8: Geografische spreiding van dagmaxima van Klapeksters *Lanius excubitor* in Vlaanderen tijdens de winter 2004/2005

Zwartkoppen *Sylvia atricapilla* en dit van 11 tot 13 dec te Muizen (K. Lossy), op 2 jan te Gent (B. Cottele) met aldaar een ander ex. op 5 jan (website Natuurpunt Gent), van 2 tot 7 jan te Overijse (S. De Broeyer), op 3 jan te Munte (D. Verbelen), van 3 tot 14 jan te Kortrijk (B. Van Thuyne e.a.), op 13 en 28 jan te Achel (H. Lehaen e.a.), op 26 jan te Lier (G. Driessens) en te Boom (F. Van Den Heuvel) en van 15 tot 30 jan tot 3 ex. te Wilsel-Putkapel (S. D'Hont).

Op 9 dec was een **Siberische Tjiftjaf** *Phylloscopus collybita tristis* (BAHC) aanwezig te Tongeren (E. Colson).

Verrassend was de waarneming van een **Bladkoning** *Phylloscopus inornatus* op 27 feb te Wintam-Noordelijk Eiland (R. De Boom, K. Helsen, J.-P. Verduystert, M. Jossou en J. Bruneel).

Baardmannetjes *Panurus biarmicus* waren aanwezig te Zeebrugge-Achterhaven van 8 dec tot 29 jan met max. 32 ex. op 21 dec (J. Buckens, C. Martens, G. Carette, D. Werbrouck, I. Leroy e.a.), te Harelbeke-De Gavers van 1 dec tot 13 feb tot max. 15 ex. (F. Goussaert, R. Beernaert, R. Claerbout, Y. Feryn, J. Dekyvere e.a.), te Antwerpen L.O.-Blokkersdijk van 2 dec tot 26 feb tot max. 7 ex. (W. Verschuere, P. Gerené en N. De Wilde), te Antwerpen-De Kuifeend van 4 dec tot 20 feb met max. 9 ex. op 4 en 5 dec (L. Benoy en J. Van Ammel), te Hingene/Bornem van 5 dec tot 26 jan tot max. 7 ex. (B. en E. De Keersmaecker, J. Reyniers, T. Temmerman en R. De Smet), te Tienen van 6 dec tot 11 feb met max. 14 ex. op 12 jan (J. Robyns, M. Vandeput, P. en E. Collaerts, E. Hoebrechts e.a.) en te Genk-De Maten gans de periode tot max. 10 ex. (C. Vanderydt, P. Peeters e.a.). Solitaire **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* werd gezien te Zeebrugge op 10 dec (G. Carette en D. Werbrouck), te Oostkamp op 29 dec (P. Janssens en W. Pattyn) en te Doornzele op 22 jan (G. Spanoghe).

In totaal werden 20 **Klapeksters** *Lanius excubitor* waargenomen in de periode dec-feb op 16 verschillende plaatsen (zie kaart 8)

Noordse/Oostelijke Kauwen *Corvus monedula monedula/soemmeringii* werden gezien op 3 jan te Aalter (J. Versigghel) en op 4 feb te Bokrijk (M. Fourier).

Een **Daurische Kauw** *Corvus dauuricus* (BAHC) werd op 16 dec waargenomen te Edegem (K. Janssens).

Aangezien **Bonte Kraaien** *Corvus corone cornix* hun overwinteringsgebied meer noordelijk hebben verplaatst zijn ze sinds een aantal jaren een zeldzaamheid geworden in Vlaanderen, waarbij enkel het Zwin te Knokke als overwinteringsplaats is overgebleven met max. 4 ex. van 1 dec tot in maart (K. Hessel, C. Martens, J. Staelens, R. Deman, K. Van

Ginderdeuren e.a.). Ook was er een overwinteraar in de Aa-vallei te Poederlee van 30 jan tot in maart (P. De Cnodder) en een waarneming te Retie op 4 dec en 30 jan (E. Van Audenhove en R. Van Cleuvenbergen). Een eenzame **Europese Kanarie** *Serinus serinus* werd waargenomen te Knokke-Zwin op 7 feb (W. Faveyts).

Traditioneel verbleven enkele 10-tallen **Fraters** *Carduelis flavirostris* aan de kust, met name in het Zwin te Knokke met max. 70 ex. op 29 dec (G. Burggraeve en H. Borglevens), met aldaar nog 34 ex. op 10 maa (G. Orbie). Te Zeebrugge werden resp. 2 en 1 ex. gezien op 21 dec en 12 jan (K. Hessel, W. Pauwels en P. Symens) en in de IJzermonding te Nieuwpoort resp. 21, 7 en 4 ex. op 26 dec en 4 en 14 jan (W. Debruyne en L. Derutter). Er was één binnenlandwaarneming op 5 dec te Lier-Anderstad (K. De Rouck en S. Baeten). De grootste groepjes **Barmsijzen** *Carduelis flammea ssp.* betroffen 35 ex. te Kalmthout op 7 dec (G. Vermeersch), ca. 20 ex. te Duffel/Rumst op 25 dec (D. Colin) en 12 ex. te Zonhoven-Wijvenheide op 5 dec (M. Lodewyckx).

Op 7 feb werden 2 **Witbandkruisbekken** *Loxia leucoptera* (BAHC) waargenomen in het Liedermeerspark te Merelbeke (J. Huyghe).

Kruisbekken *Loxia curvirostra* waren vooral in het eerste deel van de winter her en der in kleine aantallen aanwezig met de hoogste aantallen in de provincie Limburg met max. een 100-tal ex. te Genk-Bokrijk op 16 jan (J. Sterk, J. Monette, F. Baert en J. Olieslaegers). Op 27 dec werden 2 **Haakbekken** *Pinicola enucleator* (BAHC) gezien te Destelbergen (W. Poelman).

De influx van **Noordse "trompet" Goudvinken** *Pyrrhula pyrrhula pyrrhula* van de winter 2004-2005 zal later in een artikel in *Natuur.oriolus* uitvoerig worden behandeld samen met de influx van de winter 2005-2006.

Ijsgorzen *Calcarius lapponicus* werd gezien te Kalken-Kalkense Meersen op 1 dec (M. Crapoen), te Tienen op 23 en 25 dec (M. Vandeput en L. De Schampelaere) en te Zeebrugge-Achterhaven op 27 dec (G. Neyt). De grootste groepen **Sneeuwgorzen** *Plectrophenax nivalis* werden traditioneel aan de Oostkust waargenomen, meer bepaald te Zeebrugge/Heist met max. 102 ex. op 10 jan te Zeebrugge-Oostdam (G. De Putter) en 65 ex. in de Zeebrugge Voorhaven op 12 jan (W. Pauwels en P. Symens). Elders aan de kust werden op 6 jan en 9 en 28 feb resp. 16, 2 en 3 ex. genoteerd op het strand te Oostduinkerke (W. Debruyne, S. Feys en S. Sadones). In het binnenland waren er waarnemingen op 12 dec te Sint-Kruis-Winkel 2 ex. (G. Spanoghe), op 24 dec te Moen (D.

Derdeyn) en op 10 jan te St. Margriete 2 ex. (P. Dhaluin).

De speciaal voor gorzen aangelegde en beheerde Natuurpunt-graanakkertjes te Hoegaarden leverden weer heel wat **Geelgorzen** *Emberiza citrinella* op met max. 390 ex. op 29 jan (M. Vandeput en R. Guelinckx). Ook **Grauwe Gorzen** *Miliaria calandra* profiteerden van voormelde graanakkertjes met op 23 feb en 4 maa resp. 123 en 210 ex. (R. Guelinckx).

Van 1 feb tot 20 maa was een **Dwerggorz** *Emberiza pusilla* (BAHC) aanwezig te Gent-Bourgoyen (G. Spanoghe, J. Dewolf, B. Heirweg, G. Groenez, S. Feys e.a.) met aldaar een ringvangst van een ander ex. op 9 maa (G. Spanoghe).